

ASOCIAȚIA JUDECĂTORILOR
PENTRU APARAREA
DREPTURILOR OMULUI

ASOCIAȚIA PROCURORILOR DIN ROMÂNIA

A.P.R.

Nr. 250/18.12.2019

Asociația Magistratilor din România (AMR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a judecătorilor și procurorilor, declarată „de utilitate publică” prin Hotărârea Guvernului nr. 530/21 mai 2008 - cu sediul în municipiul București, B-dul Regina Elisabeta nr. 53, sector 5, e-mail amr@asociatia-magistratilor.ro -, reprezentată legal de judecător dr. Andreea Ciucă, în calitate de președinte interimar,

Asociația Judecătorilor pentru Apărarea Drepturilor Omului (AJADO), organizație neguvernamentală, apolitică și profesională a judecătorilor, cu sediul în municipiul Oradea, str. Bradului, nr.1, e-mail, contact@ajado.ro , reprezentată legal de judecător Florica Roman, în calitate de președinte,

Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR), cu sediul în cu sediul în Oradea, Parcul Traian nr.10, județul Bihor, e-mail office@unjr.ro , reprezentată prin judecător Dana Gîrbovan, în calitate de președinte,

Asociația Procurorilor din România (APR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a procurorilor, cu sediul în municipiul București, Bd. Libertății nr. 12-14, e-mail apr@mpublic.ro , reprezentată legală de procuror Elena Iordache, în calitate de președinte,

transmit următorul comunicat de presă:

Asociația Magistratilor din România (AMR), Asociația Judecătorilor pentru Apărarea Drepturilor Omului (AJADO) și Asociația Procurorilor din România (APR) și Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR) își exprimă susținerea fermă și categorică față de poziția Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) privind prezervarea pensiilor de serviciu ale magistraților ca fiind o componentă esențială a independenței justiției, garanție a unei justiții imparțiale și eficiente în serviciul românilor.

Susținem poziția și argumentele CSM, exprimate în mod clar, și anume: „Consiliul reiterează ferm că statutul magistratului impune acordarea pensiei de serviciu și a remunerației adecvate ca o componentă a independenței justiției, garanție a statului de drept, prevăzută de art. 1 alin. 3 din Constituția României”.

Curtea Constituțională a statuat, în mod constant și fără echivoc, că independența justiției, ca garanție constituțională, include securitatea financiară a magistraților care presupune și asigurarea unor garanții sociale, precum pensia de serviciu. Decizia CCR nr. 873/2010 a declarat ca fiind neconstituțională măsura adoptată de Guvern, a reducerii pensiilor de serviciu ale magistraților prin Legea privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor din anul 2010. Curtea Constituțională a subliniat: „În concluzie, Curtea constată că principiul independenței justiției apără pensia de serviciu a magistraților, ca parte integrantă a stabilității financiare a acestora, în aceeași măsură cu care apără celelalte garanții ale acestui principiu. Atât în jurisprudența Curții Constituționale a României, cât și în jurisprudența altor Curți Constituționale s-a statuat că stabilitatea financiară a magistraților reprezintă una dintre garanțiile independenței justiției (...) Având în vedere toate aceste considerente și ținând cont de jurisprudența Curții Constituționale referitoare la pensia de serviciu a magistraților, Curtea constată că statutul constituțional al magistraților - statut dezvoltat prin lege organică și care cuprinde o serie de incompatibilități și interdicții, precum și responsabilitățile și riscurile pe care le implică

exercitarea acestor profesii - impune acordarea pensiei de serviciu ca o componentă a independenței justiției, garanție a statului de drept, prevăzut de art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală.”

Atragem, din nou, atenția asupra faptului că independența justiției, pentru care ne-am luptat și ne luptăm fără încetare, este o valoare fundamentală a statului de drept, nefiind un privilegiu al magistratului, ci un drept al cetățenilor români de a beneficia de garanțiile unui stat în care nimeni nu este mai presus de lege. Independența justiției constituie o condiție prealabilă apărării statului de drept și garantării fundamentale a unui proces echitabil, astfel cum a reafirmat Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni în Avizul nr. 17 (2014). Or, această independență a „autorității judecătorești” are și o componentă materială. Prin Principiile Fundamentale ale Independenței Justiției, adoptate de ONU, s-a stabilit că este de datoria tuturor guvernelor și a celorlalte instituții de a respecta independența corpului de judecători, fiind de datoria fiecărui stat membru să asigure resursele adecvate pentru a permite ca aceștia să își îndeplinească atribuțiile în mod corespunzător.

Astfel cum a evidențiat Președintele Asociației Europene a Judecătorilor (EAJ), în scrisoarea adresată Parlamentului și Guvernului României, ca urmare a votului dat, în unanimitate, în acest sens, în cadrul Reuniunii Uniunii Internaționale a Magistratilor (IAJ-UIM) din luna septembrie 2019, magistrații trebuie să primească o remunerație suficientă pentru a le asigura independența economică și, prin aceasta, demnitatea, imparțialitatea și independența. Remunerația judecătorilor nu trebuie să depindă de rezultatele muncii acestora ori de performanțele lor și nu trebuie să fie redusă pe perioada activității. Principiul este înscris în Carta Europeană privind Statutul Judecătorilor. De asemenea, Președintele EAJ a citat art. 8-3 din Cartă, potrivit căruia pensia magistratului trebuie să fie în concordanță cu responsabilitățile categoriei profesionale din care face parte. S-a relevat și că, în trecut, Asociația Europeană a Judecătorilor a afirmat deja că o cauză generală de îngrijorare este situația judecătorilor după pensionare. Adesea, se susține că judecătorii după pensionare ar trebui tratați în același mod ca toți ceilalți cetățeni dintr-o anumită țară. Acest argument neglijează aspectul important că o garanție a unui viitor sigur din punct de vedere financiar la pensionare va fi un stimulent puternic pentru independență în perioada de activitate a unui judecător.

Prin urmare, EAJ și-a exprimat profunda îngrijorare pentru faptul că reducerea pensiilor magistraților în România încalcă principiile enunțate în documentele internaționale menționate, al căror obiectiv este de a stabili standarde europene comune pentru independența sistemului judiciar.

În conformitate cu obligațiile asumate prin documentele internaționale, Statul Român este ținut să asigure și să respecte independența magistraților, inclusiv în componenta financiară a acesteia.

În acest context punctual, constatăm cu îngrijorare că puterea legislativă nesocotește aceste angajamente și ignoră deciziile Curții Constituționale referitoare la pensia de serviciu a magistraților. Această atitudine relevă încălcarea principiului cooperării loiale între puteri, cu atât mai mult cu cât legislativul și executivul dezinformează publicul. Într-un proiect de act normativ, netransparent, ajuns cu o rapiditate nejustificată pe masa organului legislativ, fără avizul CSM și fără consultarea magistraților, se susține că se elimină „pensiile speciale”, cu toate că Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor prevede dreptul la „pensie de serviciu”, cum de altfel s-a pronunțat și Curtea Constituțională. Dacă organul legislativ nu face nici măcar această diferență de regim, determinată de condițiile concrete în care se desfășoară activitatea magistraților, de incompatibilitățile și interdicțiile numeroase pe care trebuie să le respecte pe parcursul întregii cariere, de necesitatea asigurării elementelor pentru activitatea justiției, ca serviciu public, este greu de înțeles cum va dezbate și vota asupra unui drept esențial pentru sistemul de justiție.

Pe de altă parte, observăm că, în timp ce cu privire la subiectul pensiilor de serviciu ale altor categorii profesionale (militari, polițiști, personalul penitenciarelor), nicio asociație profesională și niciun sindicat al acestora nu au criticat legiuitorul pentru dreptul recunoscut respectivelor categorii profesionale, nu au criticat criteriile, vârsta de pensionare, în cazul magistraților au existat asociații profesionale care au prezentat ca fiind catastrofală pentru sistem posibilitatea pensionării magistraților cu 20 de ani vechime ca judecător sau procuror. În acest sens, au prezentat organismelor internaționale scenarii dezastruoase pentru sistem cu privire la acordarea posibilității magistraților de a se pensiona cu o vechime efectivă numai în aceste funcții (20 de ani). Cifrele, predicțiile și scenariul prezentate organismelor internaționale de aceste asociații profesionale au fost contrazise de datele concrete din studiile de impact „Evoluția situației vacantării/ocupării posturilor de judecător din perspectiva art. 1 pct. 142 din Legea nr. 242/2018, cu referire la art. 82 alin. 3 din Legea nr. 303/2004, dezbătute de Comisia nr. 1 – Legislație și cooperare interinstituțională din cadrul CSM, în ședința din 5.11.2019. Printr-o asemenea atitudine publică, au încurajat legislativul să repună în discuție dreptul magistraților la pensie, la salariu și, prin aceasta, să le pericliteze independența.

Așa cum am arătat de nenumărate ori, în acord cu documentele internaționale, pensia de serviciu nu reprezintă un privilegiu, ci este justificată în mod obiectiv, constituind o compensație parțială pentru inconveniente ce rezultă din rigoarea statutului special căruia trebuie să i se supună magistrații, fiindu-le interzise activități ce le-ar putea aduce venituri suplimentare, care să le asigure posibilitatea efectivă de a-și crea o situație materială de natură să le ofere după pensionare menținerea unui nivel de viață cât mai apropiat de cel avut în timpul activității. Aceste aspecte au fost subliniate în jurisprudența Curții Constituționale. De asemenea, am arătat și susținem în mod ferm că scăderea drastică a pensiilor magistraților, prin instituirea unei taxe suplimentare sau prin eliminarea pensiilor de serviciu, nu poate fi folosită ca subiect de campanie electorală și contravine principiilor europene privind statutul magistraților.

jud. dr. Andreea Ciucă
AMR

jud. Florica Roman
AJADO

proc. Elena Iordache
APR

jud. Dana Gîrbovan
UNJR